

Asia: VN/6567/2022

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta ja aikataulusta (valtioneuvoston asetus) (liitteet 1 ja 2)

Jotta sote-uudistuksen tavoitteet paremmasta palveluiden saatavuudesta ja kustannusten kasvun hillitsemisestä voidaan saavuttaa, täytyy koko palvelujärjestelmän tuottavuutta pystyä parantamaan. Palveluiden järjestämistä vastaavaan kokoaminen hyvinvointialueille luo siihen osaltaan edellytykset.

Historiallisesti kuntien ja kuntayhtymien keräämät- tai niiltä valtakunnallisiin tilastoihin kerättävät taloustiedot ovat usein puutteellisia tai niiden kerääminen kestää niin kauan, ettei niillä ole enää johtamisen tai toiminnan suunnittelun kannalta lisäarvoa.

NÄE pitää tärkeänä, että hyvinvointialueilta kerätään heti niiden aloituksesta alkaen toiminta-, suorite- ja taloustietoja tavalla jolla kyseisiä tietoja voidaan aidosti hyödyntää yksittäisten palvelujen ja palvelujärjestelmän kehittämisessä. Lisäksi kerättäviä tietoja pitää pystyä hyödyntämään tiedolla johtamisen apuvälineenä, niiden täytyy olla läpinäkyviä ja keskenään vertailukelpoisia.

Hyvinvointialueilta kerättävien edellisen vuoden taloustietojen pitää olla käytettävissä, kun valtion kehysbudjettia valmistellaan. Tietojen keräämisen aikataulu tulee sovittaa valtion ja hyvinvointialueiden neuvotteluprosessin aikatauluun.

Kaikki kerättävä taloustieto sekä niistä toteutettavat analyysit on julkaistava verkossa siten, että ne ovat kaikkien niistä kiinnostuneiden saatavilla.

Tällä hetkellä kuntien ja kuntayhtymien palveluiden tuotantokustannuksissa on merkittäviä eroja. Erot eivät selity erilaisilla olosuhteilla tai väestörakenteella, sillä myös tarvevakioidut kustannukset poikkeavat toisistaan.

Hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen on otollinen ajankohta tiedonkeruun uudistamiselle. Yhden hyvinvointialueen palvelutuotannon tehokkuutta voidaan verrata muihin hyvinvointialueisiin

ja muiden palveluntuottajien toimintaan vain, jos hyvinvointialueilta edellytetään yleisimpien palveluiden yksikkökustannusten laskemista ja ilmoittamista. Valtiovarainministeriö tulee velvoittaa antamaan ohjeet hyvinvointialueiden yksikkökustannusten laskemisesta ja tietojen julkaisemisesta.

2. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän talousraportoinnin kokonaiskuvasta (esitetyt raportointikokonaisuudet ja niiden sisällöt) ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 3, 4, 5 ja 8, taulukkomallit)

Liitteissä 3 ja 4 kuvattujen tietojen lisäksi hyvinvointialueilta tulee edellyttää tietoja oman palvelutuotannon yksikkökustannuksista vähintään suuren volyymin palveluiden osalta. Tällaisia palveluita ovat silmäterveydenhuollon osalta ainakin diabeettisten silmäsairauksien-, glaukooman-, silmänpohjan ikärappeumien- ja kaihin diagnostiikkaan ja seurantaan liittyvät palvelut

Hyvinvointialueiden päättäjien on mahdotonta tehdä taloudellisesti kestäviä ja strategisesti oikeita päätöksiä palveluiden tuotantotavoista ilman, että tiedetään oman palvelutuotannon yksikkökustannukset. Myös valtiolle rahoittajana kyseiset tiedot ovat keskeinen hyvinvointialueiden toiminnan ohjauksen väline.

3. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilikartasta (liite 6)

-

4. Lausuntonne hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän palveluluokituksesta (liite 7)

-

5. Lausuntonne THL:n Sairaaloiden tuottavuus -kyselyn taloustietojen sisällyttämisestä raportointiin (ks. taulukkomallit, HHYTT, välilehti k-t01 THL:n erillistarpeet hyvinvointialueilta ja hyvinvointiyhtymiltä)

-

6. Lausuntonne teknisistä määritteistä ja pakollisuuksista (taulukkomallit ja tekniset taksonomia- ja tiedostopaketit, ks. linkit)

-

Tast Panu
Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry